

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2021)

DILLA MARTÍ, Ramon; TORRAS FREIXA, Maria (eds.).
Elias Rogent i Barcelona. Arquitectura, patrimoni i restauració.
Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2019. 371 pàgs. i ils. [17 x 24].

Estudi sobre el conegut arquitecte català Elias Rogent i Amat (1821-1897), corresponent a l'etapa vuïcentista. En el volum un conjunt d'historiadors i arquitectes aprofundeixen en les diverses vessants en les quals va treballar: arquitectura, disseny, art, historiografia, restauració i urbanisme. El llibre a més d'un capítol introductori en el qual es presenta la Barcelona en la que visqué Rogent, s'estructura en els següents apartats: 1- Arquitectura (amb sis articles); 2- Col·leccions, tresors i patrimoni (conté sis recerques); 3- La restauració del passat i les seves indentitats (amb cinc aportacions); 4- Fonts documentals.

Elias Rogent era un bon docent i també destacat arquitecte, que gaudí de fama en vida i és per a molts conegut per la construcció de l'edifici de la Universitat de Barcelona. De totes maneres, el volum se centra en altres treballs seus com els edificis de la Universitat Literària i el Seminari Conciliar de Barcelona. La trajectòria d'ambdues construccions està vinculada a la història, política i la societat de la ciutat.

Rogent es formà a l'Escola de Llotja (Barcelona) i a la Escuela Especial de arquitectura de Madrid. També va viatjar molt per la península i Europa, amb la finalitat de conèixer la seva arquitectura. Formà part de l'escola de Mestres d'Obres que va ser el nucli principal de l'ensenyament de la construcció fins el 1870. A partir de 1871 es creà la Escuela Provincial de Arquitectura que va tenir com a primer director a Rogent. Coincideix amb una etapa en la qual es renovaren i s'introduiren nous materials constructius i decoratius, entre els quals cal destacar les estructures metàl·liques. L'enderrocament de les muralles comportà la creació del nou Eixample i la construcció d'edificis com el Seminari Conciliar o la Universitat mateixa. Els edificis en els quals ell hi participà, estaven destinats a adaptar-se al plà Cerdà de l'Eixample.

Pel que fa a l'àmbit de l'arquitectura cal esmentar els estudis de: Jordi SANS sobre el mètode de disseny d'Elias Rogent; Cossima CORNADÓ i Estefania MARTÍN tracten sobre els edificis plurifamiliars d'habitatge a l'Eixample realitzats per l'arquitecte; Maribel ROSSELLÓ se centra en la casa Almirall; Joan MOLET I PETIT comenta el projecte, els mètodes de composició i el procés de construcció del Seminari Conciliar; Mariona BORRELL ESCUDÉ es refereix a la realització del saló d'actes per Bernardí Martorell i Puig al Seminari Conciliar; Guillem CAÑAMERAS VALL i Vanesa MARTÍN NICOLÁS comenten aspectes de l'altar major de l'església de Santa Maria del Pi, juntament amb un projecte del Seminari Conciliar.

Els aspectes relacionats amb Col·leccions, tresors i patrimoni son tractats per: Mireia FREIXA que revisa la simbologia del Paraninf de la Universitat; Sergio FUENTES MILÀ estudia els observatoris de la Societat Astronòmica de Barcelona

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2021)

(realitzats per Domènec i Estapà); Ida MAURO tracta sobre la pintura barroca napolitana que hi ha a les col·leccions de la Universitat de Barcelona; Núria GIL FARRÉ i Silvia CAÑELLAS observen la relació que l'arquitecte Rogent va tenir amb Claudio Lorenzale en relació al plantejament i disseny de vitralls catalans; Marina RUIZ FARGAS se centra en els orígens de la biblioteca de la Universitat (1835-1881); Daniel GIL SOLÉS, Imma GUZMÁN FERNÁNDEZ i Helena FÀBREGAS REBATO analitzen com era la Biblioteca Pública del Seminari a principis del s. XX.

El tercer apartat sobre restauració del passat recull l'article de Concepció PEIX GINABREDA sobre el perfil de l'arquitecte restaurador centrant-se en la figura de Rogent; Desirée GARCÍA PAREDES analitza els criteris d'intervenció que va emprar Rogent a Santa Maria del Mar (mitjans s. XIX); Iván SÁNCHEZ-MORENO, Alba VILARDELL SANTIADO, Eduard PUJOL AUBIA, Jaume CASTAÑÉ MESTRES, Alicia FERNÁNDEZ MARTÍNEZ es refereixen a l'autoria de l'església de l'Hospital Mental de la Santa Creu de Barcelona; Guillem TARRAGÓ VALVERDE observa els vincles de la teoria de Rogent amb el natzarenisme i Raquel LACUESTA conclou amb l'Escola d'Elias Rogent.

Per tant, cal esmentar que es revisen aspectes relacionats directament amb Rogent, amb altres vinculats al seu entorn i època, cosa que ens facilita un apropament a la situació arquitectònica i cultural del moment.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Estudio sobre el conocido arquitecto catalán Elias Rogent i Amat (1821-1897), correspondiente a la etapa ochocentista. En el volumen un conjunto de historiadores y arquitectos profundizan en las diversas vertientes en las cuales trabajó: arquitectura, diseño, arte, historiografía, restauración y urbanismo. El libro además de un capítulo introductorio en el cual se presenta la Barcelona en la que vivió Rogent, se estructura en los siguientes apartados: 1- Arquitectura (con seis artículos); 2- Colecciones, tesoros y patrimonio (contiene seis investigaciones); 3- La restauración del pasado y sus identidades (con cinco aportaciones); 4- Fuentes documentales.

Elias Rogent era un buen docente y también destacado arquitecto, que gozó de fama en vida y es para muchos conocido por la construcción del edificio de la Universidad de Barcelona. De todos modos, el volumen se centra en otros trabajos suyos como los edificios de la Universidad Literaria y el Seminario Conciliar de

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2021)

Barcelona. La trayectoria de ambas construcciones está vinculada a la historia, política y la sociedad de la ciudad.

Rogent se formó en la Escuela de Llotja (Barcelona) y en la Escuela Especial de arquitectura de Madrid. También viajó mucho por la península y Europa, con la finalidad de conocer su arquitectura. Perteneció a la escuela de Maestros de Obras que fue el núcleo principal de la enseñanza constructiva hasta 1870. A partir de 1871 se creó la Escuela Provincial de Arquitectura que tuvo como primer director a Rogent. Coincide con una etapa en la cual se renovaron y se introdujeron nuevos materiales constructivos y decorativos, entre los cuales debemos destacar las estructuras metálicas. La destrucción de las murallas comportó la creación del nuevo Eixample y la construcción de edificios como el Seminario Conciliar o la Universidad misma. Los edificios en los cuales él participó estaban destinados a adaptarse al plan Cerdà del Eixample.

En cuanto al ámbito de la arquitectura podemos mencionar los estudios de: Jordi SANS sobre el método de diseño de Elias Rogent; Cossima CORNADÓ y Estefanía MARTÍN tratan sobre los edificios plurifamiliares de hábitat en el Eixample realizados por el arquitecto; Maribel ROSELLÓ se centra en la casa Almirall; Joan MOLET I PETIT comenta el proyecto, los métodos de composición y el proceso de construcción del Seminario Conciliar; Mariona BORRELL ESCUDÉ se refiere a la realización del salón de actos por Bernardí Martorell i Puig en el Seminario Conciliar; Guillem CAÑAMERAS VALL y Vanesa MARTÍN NICOLÁS comentan aspectos del altar mayor de la iglesia de Santa María del Pi, junto con un proyecto del Seminario Conciliar.

Los aspectos relacionados con Colecciones, tesoros y patrimonio son tratados por: Mireia FREIXA quien revisa la simbología del Paraninfo de la Universidad; Sergio FUENTES MILÀ estudia los observatorios de la Sociedad Astronómica de Barcelona (realizado por Domènec i Estapà); Ida MAURO trata sobre la pintura barroca napolitana que hay en las colecciones de la Universidad de Barcelona; Núria GIL FARRÉ y Silvia CAÑELLAS observan la relación que tuvo el arquitecto Rogent con Claudio Lorenzale en relación al planteamiento y diseño de los vitrales catalanes; Marina RUIZ FARGAS se centra en los orígenes de la biblioteca de la Universidad (1835-1881); Daniel GIL SOLÉ, Imma GUZMÁN FERNÁNDEZ y Helena FÀBREGAS REBATO analizan como era la Biblioteca Pública del Seminario a principios del s. XX.

El tercer apartado sobre restauración del pasado recoge el artículo de Concepció PEIX GINABREDA sobre el perfil del arquitecto restaurador centrándose en la figura de Rogent; Desirée GARCÍA PAREDES analiza los criterios de intervención que empleó Rogent en Santa María del Mar (a mediados del s. XIX); Iván SÁNCHEZ-MORENO, Alba VILARDELL SANTIAGO, Eduard PUJOL AUBIA, Jaume CASTAÑÉ MESTRES, Alicia FERNÁNDEZ MARTÍNEZ se refieren a la autoría de la iglesia del Hospital Mental de la Santa Creu de Barcelona; Guillem TARRAGÓ VALVERDE observa los vínculos de la teoría de Rogent con los nazarenos y Raquel LACUESTA concluye con la Escuela de Elias Rogent.

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2021)

Por consiguiente, debemos indicar que se revisan aspectos relacionados directamente con Rogent, con otros vinculados a su entorno y época, cosa que nos facilita un acercamiento a la situación arquitectónica y cultural del momento.

IHE
(Secretaría de la revista)